

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 245/2020 privind efectuarea unui test de proporționalitate anterior adoptării unor noi reglementări referitoare la profesii

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Transpunerea Directivei (UE) 2018/958 privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii, respectiv conformarea de urgență la Scrisoarea de punere în întârziere transmisă de Comisia Europeană privind transpunerea completă și corectă (cauza 2021/2196).

2.2 Descrierea situației actuale

Directiva (UE) 2018/958 privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii a fost transpusă în România prin Legea nr. 245/2020 privind efectuarea unui test de proporționalitate anterior adoptării unor noi reglementări referitoare la profesii, care a fost comunicată Comisiei Europene prin Ministerul Afacerilor Externe.

Prin Scrisoarea de punere în întârziere din 2.12.2021 (INFR(2021)2196 C(2021)8034 final), Comisia Europeană a declanșat împotriva României o procedură de infringement (cauza 2021/2196) având drept obiect neîndeplinirea unor obligații ce îi revin în temeiul Directivei (UE) 2018/958 privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii.

Comisia Europeană consideră că România nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 2 alineatul (1), al articolului 4 alineatul (6) și al articolului (7) alineatul (4) din Directiva (UE) 2018/958.

În acest sens, România a dispus de un termen de două luni de la primirea Scrisorii de mai sus pentru a asigura conformitatea cu normele de mai sus, respectiv până la data de 2 februarie 2022; acest termen a fost prelungit, cu acordul Comisiei Europene, cu încă două luni, până la data de 2 aprilie 2022. La împlinirea acestui ultim termen, România prin Ministerul Afacerilor Externe a transmis Comisiei Europene proiectul de act normativ și, totodată, a discutat bilateral, online, cu reprezentanții Comisiei asupra textului transmis; ulterior acestor discuții, România a retransmis proiectul de act normativ conform noilor clarificări solicitate de Comisie, precum și un document-suport explicativ. La reuniunea Grupului Coordonatorilor Naționali pentru Recunoașterea Calificărilor Profesionale din 17 iunie a.c., organizată de Comisia Europeană, reprezentanții Comisiei au comunicat faptul că nu mai formulează alte observații asupra proiectului de act normativ.

Adoptarea de urgență a acestui proiect de act normativ se impune pentru ca procedura de infringement declanșată împotriva României să fie închisă de Comisia Europeană înainte de a sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene; totodată, garantarea securității raporturilor juridice care s-au născut în baza Legii nr. 245/2020 justifică adoptarea de urgență.

2.3 Schimbări preconizate

În vederea punerii în aplicare a măsurilor invocate de Comisia Europeană, a fost elaborat prezentul proiect de act normativ care cuprinde următoarele dispoziții, astfel:

a) "măsurile românești de transpunere nu vizează toate organismele (adică măsurile asociațiilor sau organismelor profesionale și ale autoritaților publice care nu au drept de inițiativă legislativă) care dețin competența de a reglementa profesii sau de a propune reglementări privind profesiile și "măsura românească națională de transpunere nu vizează toate măsurile (adică măsurile de reglementare și cele administrative) care restricționează accesul la profesiile reglementate sau exercitarea acestora în România": proiectul de act normativ se va completa în sensul în care:

- sintagmele "autoritațile publice cu drept de inițiativă legislativă în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa, "autoritațile publice cu drept de inițiativă legislativă", "autoritațile publice cu drept de inițiativă legislativă și autoritațile competente", "autoritați competente" se înlocuiesc cu sintagma "autoritațile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa", pentru a cuprinde și asociațiile și organismele profesionale care au rol de autoritate competentă pentru o profesie reglementată în România.

În cuprinsul Legii nr. 245/2020 sintagma de "autoritate competentă" este menționată indirect la art. 3 alin. (2), prin referire la definiția din art. 3 alin. (1) din Legea nr. 200/2004.

- sintagmele "dispoziții legale" și "dispoziții legislative" se înlocuiesc cu sintagma "reglementări profesionale", pentru a cuprinde și dispozițiile (interne) adoptate de asociațiile și organismele profesionale care au rol de autoritate competentă pentru o profesie reglementată în România, care sunt definite.

"Comisia invită autoritațile române să clarifice modul în care legislația lor națională garantează că proporționalitatea dispozițiilor noi sau modificate care restricționează accesul la profesiile reglementate sau exercitarea acestora, după adoptarea lor, este supusă unei forme de revizuire sistematică sau periodică de-a lungul timpului, ori să modifice în consecință măsurile naționale de punere în aplicare, ori să adopte alte măsuri adecvate pentru a asigura conformitatea cu articolul 4 alineatul (6) din directivă": După paragraful întâi al alineatului (6) al articolului 5 se introduc două noi alineate, alineatele (7) și (8), care vor avea următorul cuprins: "(7) Coordonatorul național monitorizează respectarea prevederilor prezentei legi de către autoritațile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale, în a căror arie de competență se circumscrie profesia reglementată sau care urmează a se reglementa și elaborează, la fiecare 2 ani, un raport de monitorizare".

”(8) În cazul în care, prin raportul de monitorizare, se constată nerespectarea dispozițiilor prezentei legi, autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale, în a căror arie de competență se circumscrize profesia reglementată sau care urmează a se reglementa au obligația, la solicitarea coordonatorului național, de a adopta măsuri în vederea conformării cu principiul proporționalității”.

Nerespectarea principiului proporționalității consacrat prin Legea nr. 245/2020 de către autoritățile din România va conduce la declanșarea unei proceduri de infringement împotriva României pentru încălcarea Directivei (UE) 2018/958 transpusă prin Legea nr. 245/2020.

Această procedură se poate declanșa și în cazul nerespectării Legii nr. 200/2004, cu modificările și completările ulterioare care transpune Directiva 2005/36/CE, revizuită (și care nu prevede un alt tip de sancțiuni).

c)”*Comisia consideră că România nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 7 alineatul (4) din directivă, deoarece măsura de punere în aplicare se referă numai la profesiile reglementate care intră în domeniul de aplicare al Legii nr. 200/2004 din România și nu la toate profesiile reglementate care există în România și care fac obiectul unor legi sau statute specifice*”: art. 7 alin. (5) din Legea nr. 245/2020 va fi completat astfel: ”(5) ”Înainte de a introduce reglementările profesionale noi sau a le modifica pe cele existente, autoritățile publice, asociațiile, organizațiile și organismele profesionale, în a căror arie de competență se circumscrize profesia reglementată sau care urmează a se reglementa au obligația de a verifica faptul că cerințele specifice legate de prestarea temporară sau ocazională de servicii, prevăzute de normele legale în vigoare respectă principiul proporționalității, inclusiv cerințele privind:

(a) înregistrarea temporară automată sau afilierea pro forma la o asociație, organizație sau organism profesional;

(b) declarația prealabilă formulată de un prestator pentru prima prestare temporară de servicii pe teritoriul României sau în cazul unei schimbări materiale privind situația menționată în documentele solicitate și orice cerință similară acestei declarații;

(c) plata unei taxe, cotizații sau a oricărora alte costuri, necesare pentru îndeplinirea formalităților legale și administrative în vederea obținerii accesului la o profesie reglementată sau pentru exercitarea acesteia pe care le suportă prestatorul de servicii ”.

2.4 Alte informații *)

Adoptarea de urgență a prezentului proiect se impune în vederea finalizării procedurilor de infringement și pentru evitarea sesizării, de către Comisia Europeană, a Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru nerespectarea obligațiilor menționate la punctul 1 și punctul 2.2, în baza art. 260 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ratificat de România prin *Legea nr. 13/7 februarie 2008 pentru ratificarea Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007*.

În plus, în Scrisoarea de punere în întârziere, Comisia Europeană subliniază următoarele: ”După examinarea acestor observații (n.n. în speță, prezentul proiect

de act normativ) sau dacă nu se transmite nicio observație în termenul stabilit, Comisia își rezervă dreptul de a emite, dacă este cazul, avizul motivat prevăzut la același articol” (n.n. art. 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene).

De asemenea, urgența adoptării se impune și pentru asigurarea securității raporturilor juridice care se stabilesc între subiectele de drept care se înscriu în domeniul *ratione personae* de aplicare al prezentului act normativ – profesioniști și beneficiari ai serviciilor profesionale furnizate de aceștia.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Directiva (UE) 2018/958 urmărește să asigure buna funcționare a pieței interne și să evite restricțiile disproportioante privind accesul la profesiile reglementate sau exercitarea acestora, acest ultim aspect aplicându-se și în cazul exercitării profesiilor în România.

În linia scopului Directivei, menționat mai sus, actul normativ de transpunere va contribui la facilitarea accesului la activități profesionale pe teritoriul României și a exercitării acestora în baza unor calificări obținute în România sau în alt stat membru, precum și furnizarea de servicii profesionale de calitate.

3.2 Impactul social

Comisia Europeană a avut inițiativa adoptării Directivei 2018/958 în vederea facilitării liberei circulații a profesioniștilor și a prestării serviciilor profesionale la nivelul Pieței interne, considerând că stabilirea unor criterii unitare pentru reglementarea profesiilor contribuie la realizarea acestui deziderat prin reducerea sarcinilor de natură administrativă impusă profesioniștilor în cazul unei profesii reglementate.

De asemenea, propunerea poate avea un impact și asupra numărului profesiilor reglementate din România; în prezent, acesta poate fi consultat în baza de date a Comisiei Europene cu profesiile reglementate din statele membre ale UE – RegProf – (aprox. 200 de profesii reglementate)

https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=map&b_services=true

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul

3.4 Impactul macroeconomic

Nu este cazul

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul proiect nu impune noi sarcini administrative profesioniștilor sau beneficiarilor de servicii profesionale.

Autoritățile publice și organismele profesionale desemnate, prin prezentul proiect de act normativ, să realizeze conformitatea reglementării unei profesii cu principiul proporționalității și vor extinde atribuțiile în acest sens; de asemenea,

aceste autorități au sarcina de a realiza schimbul de informații cu autoritățile competente din statele membre ale Uniunii cu privire la modul concret în care acestea reglementează o profesie sau la efectele unei asemenea reglementări.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.*)**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2					7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:						

i. cheltuieli de personal					
ii. bunuri și servicii					
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:					
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii					
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)					
4.3 Impact finanțiar, plus/minus, din care: a) buget de stat					
4.3 Impact finanțiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale					
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare					
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare					
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare					
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa finanțiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însotită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.					
Nu este cazul.					
4.8 Alte informații Nu au fost identificate.					
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare					

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Legea nr. 245/2020 se va completa și modifica corespunzător, potrivit celor de mai sus.

Dispozițiile prezentului proiect de act normativ trebuie respectate în cazul adoptării unui act normativ de reglementare a unei profesii sau al modificării unui act normativ de reglementare aflat în vigoare, inclusiv în cazul adoptării dispozițiilor interne de reglementare sau administrative de către autoritățile publice sau asociațiile sau organismele profesionale, cu rol de autoritate competență.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Prezentul proiect de act normativ transpune complet articolul 2 alineatul (1), articolul 4 alineatul (6) și articolul (7) alineatul (4) din Directiva (UE) 2018/958.

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul proiect de act normativ transpune complet articolul 2 alineatul (1), articolul 4 alineatul (6) și articolul (7) alineatul (4) din Directiva (UE) 2018/958.

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

- Tratatul de aderare al României și Bulgariei la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 157/2005.

- Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007 ratificat prin Legea nr. 13/2008.

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Nu este cazul

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ - Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1249/2022.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social - Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr.7211/2022.
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul prezentului act normativ a fost publicat pe pagina de internet a inițiatorului, Ministerul Educației – www.edu.ro în data de 24 octombrie 2022, cu respectarea procedurii de transparență prevăzută de Legea nr. 52/2003.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

7.3 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Autoritățile publice, autoritățile competente pentru profesiile reglementate (organisme profesionale, autorități publice) și Coordonatorul Național pentru Recunoașterea Calificărilor Profesionale din cadrul Ministerului Educației vor fi obligate să-și asume competența de a evalua conformitatea unei noi reglementări cu principiul proporționalității în baza criteriilor prevăzute de Directiva (UE) 2018/958 și transpusă prin prezenta propunere.

8.2 Alte informații

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 245/2020 privind efectuarea unui test de proporționalitate anterior adoptării unor noi reglementări referitoare la profesii.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCA

